

Després de les eleccions

Una derrota orientadora

Un comentari complet de les darreres eleccions ha d'incloure diversos punts de vista. Convé des- triar-los en aquests moments àlgids, en què fóra inhàbil qualsevol habilitat.

Punt de vista polític

Sota l'aspecte polític, els resultats demostren la puixança del catalanisme, però d'un catalanisme nèt dels chors d'En Clavé.

Cosa semblant podem dir de l'es- querranisme actual. La selecció crea- da treballasant per Prat de la Riba i per l'esforç tenaç d'algunes fortes individualitats, no ha pogut encar- ril·lar la multitud. La gent ha votat l'avi, l'Esquerra, no sap ben bé què: poc s'ha captingut dels graus d'auto- nomia o democràcia que pugui conten- nir l'Estatut de Catalunya.

Les conseqüències són evidents. Aviat els polítics directors d'aquesta amorfa i caòtica multitud seran for- çats a enraonar de problemes con- crets. La multitud no s'entendrà de precisions. No respondrà finament a la veu dels *leaders*. I l'actual moviment catalanista, potser no frac-assarà, tant de bo triomfi, però durà les ingrates senyals d'aquest desconcert bàsic.

Punt de vista social

Ací la multitud s'ha manifestat més orientada. Arreu d'Espanya s'em- porta les majories el socialisme. El poble vol un altre règim econòmic, demana una revolució, pacífica o sagnant, i probablement la portarà a terme. Aquesta és la realitat, la més greu i més indiscutible realitat. Tot el restant: democràcia política i ca- talanisme, ha passat a segon terme i cap argúcia no bastarà a fer-li reconquerir, en breus dies, la pri- macia.

Exposem amb diafanitat el nostre pensament social. DIC no és un or- ganisme a sou de la burgesia, tam- poc no serà mai l'adulador servil dels obrers. Per a nosaltres, el món camina vers un nou estat de coses, en el qual ni l'obrer, ni el patró seran dictadors, sinó que l'un i l'al- tre viuran units per l'amor al pro- ducte industrial i a les idealitats que aquest producte fa realitzables. El règim del salari no és injust en sí, però ha de sofrir modificacions pro- fundes. Obriu les finestres als am- ples horitzons i veureu com el deix- eble esdevé col·laborador del mestre; l'esposa, companya del marit; el fidel, cooperador del sacerdot, i el ciutadà, governant. S'apropa el

temps en què l'obrer i el capitalista siguin *dos socis d'un mateix afer* i en què l'Estat exerceixi damunt d'ells una acció purament tutelar, arbitral i tècnica. I com que això comporta una certa participació de l'obrer en la venda i unes fortissi- mes organitzacions patronals i obre- res, DIC és partidari d'ambdues coses.

Som, en canvi, contraris de la Dictadura patronal i de la Dicta- dura obrera; dels sindicats que es- mercin llurs cabals a sostenir quatre vividors en compte de despen- dre'ls en lluites civils i institucions duraderes; del materialisme socia- lista i de la carrinclona ideologia patètico-revolucionària o patètico- conservadora. Si els obrers saben situar-se i exigeixen ésser manats pels més dignes, i no barregen amb sectarismes anàrquics llur ferma vo- luntat d'obtenir una millor organit- zació social, triomfaran. I després del triomf equànime i progressiu, tant ells com els patrons viuran més bellament.

DIC vol col·laborar ara aquesta vic- tòria. Indirectament, prestant ajut a tots els partits, burgesos o obrers, que acceptin de cor la ideologia cristiana. Directament, estudiant els problemes econòmics i llançant-se aviat a la creació d'institucions fa- vorables al treballador per a les quals esperem trobar l'ajut públic i la cooperació dels sindicats pro- fessionals.

Punt de vista religiós

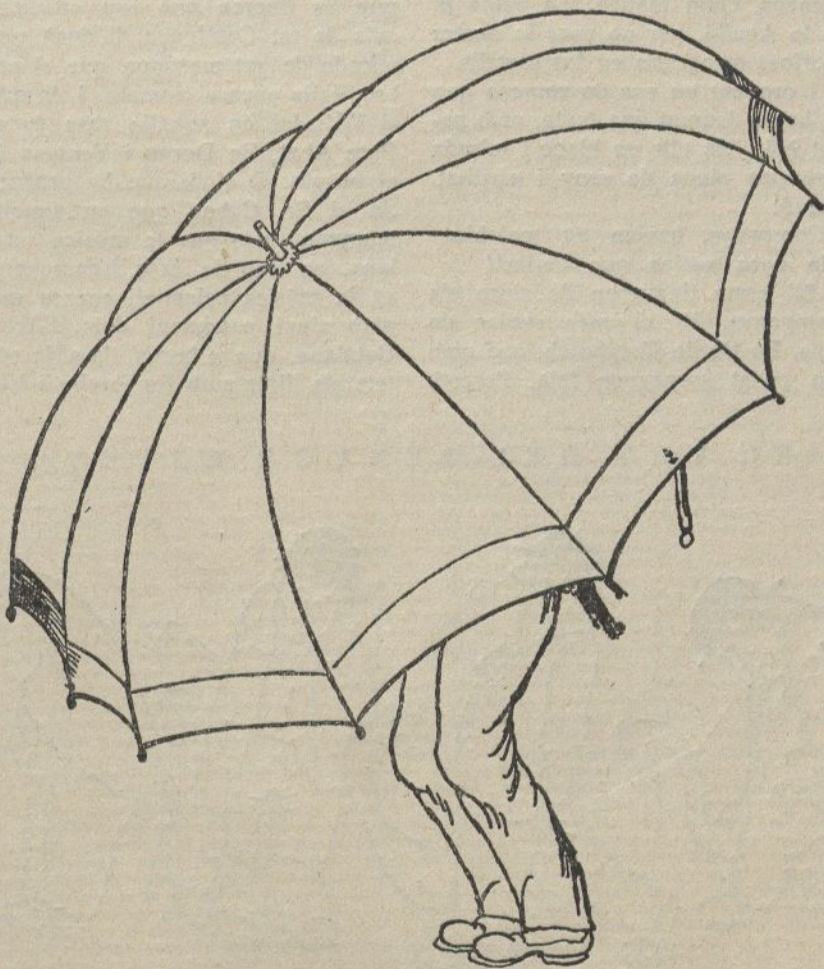
Un fracàs? No havem pas de prac- ticar la política de l'estruç. Certa- ment, no s'ha produït la reacció que tots, fins l'Esquerra, preveïen. Des- prés de l'incendi dels convents i de les reiterades maniobres anti-religio- ses, el catolicisme ha arribat a om- plir els balcons de domassos, però no les urnes de paperetes. Ho com- prenem en ço que fa referència a la gent obrera, que no podia votar cap partit francament obrerista i franca-

ment catòlic, i a les colles de minsa cultura, seduïdes pel prestigi mito- lògic de l'avi i per la verboria es- querrana; però no us ho explicareu tan fàcilment al districte quart o al barri de San Gervasi.

Fidels a la nostra inalterable fran- quesa, reconeixem que aquest fet és significatiu. Revela que els catòlics *de debò* són una minoria entre les classes altes i un nucli ben petit en les treballadores? Potser no cal anar tan enllà. Més aviat indica que la indiscutible religiositat del nostre poble, està esmortuïda, latent, en perill gravíssim d'ésser apagada pel vent tempestuós en lloc de llançar flames d'indignació. Cal, doncs, fer foc nou, aprofitant totes les espurnes i tions del vell. Res d'actituds bèl- liques, ni d'exacerbacions. Havíem de donar la batalla perquè els con- traris ho exigien i la dignitat ho reclamava. Hem perdut; però havem guanyat una perfecta claredat objec- tiva que matarà qualsevulla retòrica estantissa i enfortirà la iniciativa eficaç. Mentre el chor inútil de les xafarderes comenta els resultats, agita migrats personalismes i tanca els ulls al sol del migdia, nosaltres, recollint la toga ens allunyem per enfortir la nostra organització i el nostre periòdic, i col·laborar, quan hagin fracassat els il·lusos, a la re- naixença del catolicisme català.

Repetim ho: ens hem unit a tot- hom perquè calia lliurar una batalla digna i allisonadora. Hem procedit amb lleialtat, sense ofendre cap dels nostres, atacant els contraris amb valentia Devegades, el silenci no ha estat un petit sacrifici. Ara, DIC, recapta la seva llibertat d'ac- ció: només donarà el seu braç als que acceptin la seva estratègia i els seus punts de vista, només s'inclinarà davant de la disciplina eclesiàstica o d'interessos veritable- ment suprems. Procedint així, gua- nyarem. No avui, ni demà: d'aquí deu anys. Si ens junyem als que con- fonen els pròxims combats amb el de Covadonga, o als que volen diluir per mitjà de febles habilitats una situació creada per cinquanta anys de deixadesa, anirem tots al fracàs. Potser no ens entendran: no hi fa res: L'Evangeli és una petita llavor.

Finalment: la nostra reconeixença a tots els que han lluitat amb nos- altres i d'una manera especial a l'únic partit polític que ha sabut enlairar, al costat de la pròpia se- nyera, tan autoritzada, la dels eters principals cristians.

El candidat don Rufino Carpena, Mestre Nacional de 3.ª classe, es passeja per la Rambla l'endemà de les eleccions.

Informació Electoral

L'endemà de les eleccions.

La desolació a la Plaça de la Cucurulla

Feia poca estona que un conegut home polític ens havia dit que en les darreres eleccions hi haurien sorpreses. I ha tingut raó. La sorpresa més forta, però, se l'han endut les hosts capitanejades per Pol. Per això volguérem visitar el quarter general de la plaça de la Cucurulla. Vers allí dirigírem els nostres passos perduts, i en entrar, totjust a la portalada, ja comprenguérem la raó de la "victòria".

Tots aquells paradisos celestials de sants i santes, que en els dies de feina s'arregleren bons minyons i donen una certa protecció beatífica a la casa, aquell dia estaven ben desats. Es a dir, que tots s'havien girat d'esquena. Però no calien pas quadros a la porta. Altres de més tràgics n'hi havia al primer pis.

Pugem. Per l'escala ja tenim un tastet del que veurem a dins. Tot-hom qui baixa té la cara més llarga que la quaresma. Si que la ballem! —vàrem pensar—; si aquesta gent

fa la cara així, els prohoms semblarà que es mirin als miralls del Tibidabo!

Entrem. El conserge no el veiem enlloc. Potser, potser ha volgut cercar la soledat, *lejos del mundanal ruido*. I no cal dir que de soroll n'hi havia. Eren els socis, que al menys s'entretenien jugant a saltar i parar, mentre anaven venint els resultats de les diverses seccions electorals. No cal pas que diguem que el primer, fou favorable a la venerada política seguida en aquella casa. En tots els centres polítics, el primer resultat rebut sempre és favorable. Això no falla mai. Algú ens digué que els candidats eren a l'altre pis. Armats de valor i disposats a combatre amb els capitosts de la host si això convenia, ens vàrem enfil·lar per una escaleta de sagristia i vàrem arribar a la sala de la Desolació. Tota la candidatura sencera gemegava amb uns gemecs que trenaven el cor. Amb aquelles cares llargues, la Junta semblava l'enterrament del comte d'Orgaz. L'únic que estava serè era En Martínez Domingo, que passava el Rosari. Semblava que vetlessin un difunt.

El senyor Rahola i Molines (don Pere), per altre nom El Gegant del Pi, amb la seva barba mefistofèlica, deia poques paraules, però bones:

—Aquests de les esquerres, es veu clarament que han comprat el Sindicat Unic!!!...

En canvi, el venerable Francesch Matheu, feia esforços quan parlava perquè hom li conegués que usava i gregues:

—Y és clar que hem perdut, homens. Quin fàstich! La culpa la té lo Agulló, per no usar la nostra gloriosa ortografia en los cartells...

I prenent un vas de cervesa que hi havia damunt una taula, amb posat èpic, els ulls en blanc i mirada enèrgica plena de seny i virilitat, digué:

Companys, bevem tot malehint la poca xaripa que tenim!!

Ni esma tingueren de riure els companys. Ni el més rialler de tots, En Batlle Matabosch, que amb un posat sornaguer feia d'escolà

d'aquell servei fúnebre. Ni En Gambús que fa cara de frare de Montserrat, no sabia trobar la pau de l'esperit ni l'entusiasme per cantar victòria. Anaven venint resultats. L'Agulló, que sap tantes i tantes històries electorals i que és un heroi en matèria culinària els anava rebent i classificant mentre posava una cara de perdona vides que si l'hagués vista En Macià de segur que hauria retirat la candidatura. Al costat de la taula tenia la Llei Electoral i la seva famosa obra de cuina. Quan hi havia algun dubte en alguna secció consultava les dues obres: —Miri, diga-li que es fixi en l'article 198 i per dinar pot menjar fricandó de vedella. La recepta la trobarà a la plana 127. Si no la troba, ja li diré per telèfon...

Es clar que el plat d'aquelles hores hauria estat l'estofat, però com que ja feia estona que el devoraven, no era prudent recomanar-lo més. L'únic que mantenia tota la seva serenitat, era el tres voltes venerable don Raimond d'Abadal, que ve a ésser una mena de Pare Abat d'aquell cucurullesc cenobí. Don Raimond fins somreia. Vàrem preguntar a En Valls i Taberner, que casualment estava fullejant un infoli dels Usatges, precisament en el lloc on el famós codi parla de les tupidades, com era que don Raimond estés tan serè en aquells funerals de primera...

—Que no veu que ell té segures les minories...

La resposta fou convincent. Però no a tothom. En Duran i Ventosa, que és l'home que sap ensumar més de tot Catalunya, li donà una mirada de gat mesquer, que el pobre Valls encara tremola. I és que si l'Abadal en aquella casa és el Pare Abat, En Duran i Ventosa és el burgès. O sinó, que ho preguntin al Sr. Cabot, que en aquells moments, més que la música catalana, en aquella casa, representava la música celestial, encara que això sigui patrimoni dels d'Acció Catalana, que a hores d'ara ja són tots als llims amb En Rovira i Vir-

gili i tot. En Cabot, es plavia a recordar les grandeses passades, la Soli... daritat, l'Assemblea dels Ajuntaments, els homenatges a En Millet, les anades a Roma i a París, amenitzat tot amb trossos d'En Clavé, d'un realisme vertaderament més descoratjador que els mateixos moments en què tots vivíem.

Ni el senyor Ventosa, ni el senyor Ferrer-Vidal, ni el senyor Oli-va, ni el senyor Par i Tusquets no els veírem enlloc; vàrem inquirir detalls i va resultar que el senyor Ventosa era a París, visitant exposicions d'art; el senyor Ferrer-Vidal, era a prendre el thè, amb pastes i melindros, i el senyor Par i Tusquets, amb el senyor Oliva, eren a cercar el protocol, perquè Avia Lliga, volia fer testament: car acabava de tenir un atac agut d'*eleccionitis* i la seva vida perillava.

—Al menys hi hagués hagut un metge a la candidatura!—suspirava el maquiavèlic Batlle i Matabosch.—Potser no se'ns moriria l'Avia...

I aleshores fou quan nosaltres vàrem comprendre tota la grandesa d'aquell drama familiar. L'Avia perillava, perquè l'Avi havia guanyat. La llei del divorci acabava d'ésser aplicada abans d'ésser aprovada! I nosaltres, encara que joves, som respectuosos amb les tragèdies: ens vàrem limitar, a baixar el cap, i sortir cap a fora.

Ni esma vàrem tenir de dir una paraula de consol. Tan sols hauríem pogut cantar el *De profundis*, si l'haguéssim sabut...

Ens resta, però, el consol, tradicional, que diu que deia l'Espanyol quan perdia un campionat:

—El hado ha sido adverso. Otro año lo seremos...

EL CARTER DEL CEMENTIRI.

Després de les eleccions el DIC repeteix:

¡Visca la República!

¡Visca la Llibertat!

I el DIC és catòlic.

EL VOT DEL SENYOR ESTEVE

Res, votaré la Lliga.

I si perd?

Més val que
voti En Lerroux!

Però si el Dic
ho sap...

Déu meu,
quin conflicte.

Fet i fet, més val
que no voti.

El triomf de Camprosa o «El domingo de la dicha»

Crits, rialles a dojo, aplaudiments, i un aparell de ràdio escarnint els parlaments dels companys de causa davant el micròfon de l'oportunista Ràdio Barcelona.

Tal era la impressió d'un hom el passat diumenge al Palau de la Generalitat.

Després, sotjant amb més atenció poguérem advertir les anades i vingudes de tot el personal subaltern de la casa.

Al petronià *Campalans* li reien fins les patilles i encomanava amb tota pressa dues dotzenes de botins de colors variats, perquè, igual que tots els seus companys, havia de preparar-se per a donar el cop a Madrid.

L'Anton Sbert, en saber la nova, sortí corrents, i visità totes les parades de llibres vells; li duia pressa de comprar el *Manual del perfecto estudiante*; després de tot, lassat i sense haver pogut trobar-lo, arribà fins al Canaletes i engoli, d'un sol cop, dos *books* de cervesa calenta per conservar la veu.

En Franco i En Samblancat regiraven llibres i més llibres, perquè els interessava—segons deien ells—d'una manera extraordinària un manual d'Història de Catalunya. L'avi els recomanava que no s'amoïnassin; puix ell a estones vagaroses els explicaria gestes dels nostres herois nacionals i fins i tot, si eren ben aplicats i bons minyons, alguna rondalla d'En Folch i Torres.

De sobte, un esclat de veus confoses amb xardorosos aplaudiments, arriba del fons d'un corredor... Es l'hosanna a l'immens Ventura Gassol, auriolat de la seva judaica cabellera, qui avença, rioler, simpàtic com sempre, amb una *Historia Sagrada* davall del braç, que venia de comprar per a ell i l'amic Companys. S'obre pas majestuós, els ulls enlaire, com una figura despresa d'un retaule del siscent.

Periodistes, coneguts, tothom el felicità; ell ofereix una rialla dolça, un esguard tendre per a cadascú, especialment per a les mil i mil damiselles que li estrenyen o li besen la mà. El poeta, xop d'emoció del fèrvid entusiasme dels que l'envolten, ensopega amb una escupidora. Una d'aquelles trèmols mans femenines l'arrecona, amb un gest d'ira i de fàstic, però una veu detonant d'home, impreca així: no la llanceu, puix per l'esdevenidor serà un objecte històric.

Un repòrter fotogràfic intenta d'impressionar unes plaques del gran patrici, però aquest s'amaga la cara ruboritzat i crida: No... no... no!

Part del públic es pensa que es tracta d'un atemptat i vol linxar el pobre fotògraf. Aclarit l'assumpte i imposat el silenci, En Gassol s'explica: No vull deixar-me fotografiar fins que no tingui ben agençada la cabellera. (*Grans aplaudiments*). Ara acabo de demanar hora per fer-me la *permanent*, i al mateix temps he encarregat una red. Això del cabell impressionarà molt a Madrid i, demés, es farà molt de moda. (*Ovacions i crits de visca el nostre poeta*). En Lluhí Vallescà l'abraça emocionat i li digué a cau d'orella: ets més castigador que jo; des d'avui em deixo la cabellera.

En aquest moment, un ordenança avisà En Lluhí que el sastre l'espe-

rava: puix el nostre *gentleman* acabava d'encarregar-se sis trajos, tres smokings, dos fracs i un tractat de *Cómo debo comportarme en Sociedad*.

Un telefonema de l'Agaray a En Puig Ferreter perquè dugués un ciri, tan alt com ell, a la Verge de la Salut com remerciament de sortir diputat, fou l'epíleg de les emocions del dia. L'avi plorava de joia i emoció. I ara a última hora tot són preparatius i enrenous per anar a les Corts... Es veu que no estaven preparats.

J. M.ª ARAGAY.

Tres grups de catòlics

Els resultats de les passades eleccions, ens han convençut del fet que avui els catòlics a Catalunya ens podem dividir en tres grups.

- 1º —Catòlics de gràcia.
- 2º —Catòlics per inèrcia o de conveniència.
- 3º —Catòlics convençuts i pràctics.

Fins ara havíem dubtat sempre de fer aquestes divisions, però la força de les realitats ens ha empès avui a no *estalviar-hi* temps ni paper.

Quins són els catòlics de gràcia? —Al meu entendre tota aquesta massa que està completament als llims respecte a assumptes religiosos, que interpreta els Manaments de la Llei de Déu de la manera que li sembla i així mateix els Preceptes de l'Església, i que pràcticament, està per complet al marge dels afers catòlics tot i que de petits, els seus pares o els seus majors tingueren bona cura de batejar-los per seguir la costum del temps.

D'aquests catòlics avui dia n'hi ha un nombre extraordinari a Catalunya; l'Església pot esperar tant poc d'ells, que millor és no comptar-hi.

Catòlics per inèrcia o de conveniència. —D'aquests també n'hi ha a milers, tant o més que dels altres, i es caracteritzen de la següent manera:

Són aquells que per tradició de família tenen la ufanía d'anomenar-se catòlics a tot pulmó, només perquè van o Missa de dotze o d'una els diumenges que no se'n descuiden; perquè no roben, ni maten, ni fan mal a ningú i perquè porten els seus fills a col·legis de "hermanos" o "hermanas".

Aquests, si els parlen de deu Manaments, no de tres, se us posen fets unes feres: ells—us responen tot seguit—ja saben què es fan; tant ho sabessin els capellans que prediquen a la trona!

No els digueu pas que per a

ELS VALENTS

LA SOGRA: De debò has votat pel divorci, de debò? Ja t'ensenyaré jo a ésser revolucionari...

ells Déu és el diner; que el nom de Déu es té de pronunciar amb respecte; que cal santificar totalment les festes, no solament els matins; que cal respectar els superiors; que cal en un estat o altre no cometre accions impures, ni assistir a llocs immorals; que cal donar bon exemple als fills o a tot inferior; que cal respectar la fama i els béns d'altri; que cal sovintejar la pràctica dels Sagraments; que cal subvenir a les necessitats de l'Església etc., etc., etc.; no els digueu pas res de tot això, perquè us exposen que us esgarrapin.

Els són perfets, ells són uns models: però aneu-los al darrera i, després, ja em sabreu explicar si és or tot el que lluu.

D'aquests catòlics, millor dit d'aquesta espècie de catòlics, en trobareu a trompons, i en els moments presents, s'ha demostrat amb tota evidència que d'ells l'Església Catòlica, avui per avui, en pot esperar també molt poca cosa.

Catòlics pràctics i convençuts. —Aquests catòlics són aquells que saben i practiquen fil per randa la Doctrina Catòlica, que tenen coneixements més o menys sòlids però suficients d'Apologètica, que estan eixamorats, de la lectura dels sants Evangelis i que no temen enfrontar l'enemic, perquè tenen l'íntima convicció que el convencen amb els seus raonaments o, si més no, amb el propi exemple.

Quants n'hi ha d'aquests? En tindreu potser prou amb els dits de les mans per comptar-los. I aquests són els únics que de fet responen en els moments decisius del perill.

Analitzeu, si us plau, tot el procés de les eleccions pasades, i estic segur que em donareu la raó.

LLUCIÀ BAQUER

La victòria electoral a l'Acció Catalana

El quadro que oferia als ulls del visitant era veritablement del més enternidor.

La malalta amb les variacions del dia estava pitjor. Hi havia la capçalera del llit, ultra dels familiars, les eminències electorals i polítiques de més relleu. Durant el dia li donaren tretze injeccions de «Macianitis», producte de molt vigor, i que actualment està de moda, però no produí cap efecte. El director espiritual de la pacient, Dr. Bofill i Mates, veient el greu estat d'aquesta, digué a l'hereu de confiança, senyor Nicolau d'Olwer, que millor fóra, adreçar una molt fervent súplica als electors... i, en mig del més sepulcral dels silencis enlairà la veu el Dr. Bofill i Mates tèrbola de plors:

«Sant, Sant, Senyor Macià dels Catalans, plenes estan les urnes de la vostra glòria...» i els presents contestaven: «Volgueu-nos a Madrid. Volgueu-nos a Madrid. Feu extensiva la vostra glòria».

L'oració no pogué continuar. Els familiars Massot, Jover, Barbey i Carrasco, somicaven com si fossin ploraneres professionals. Incapaç de resistir tanta pena, discretament, vareig abandonar la cambra.

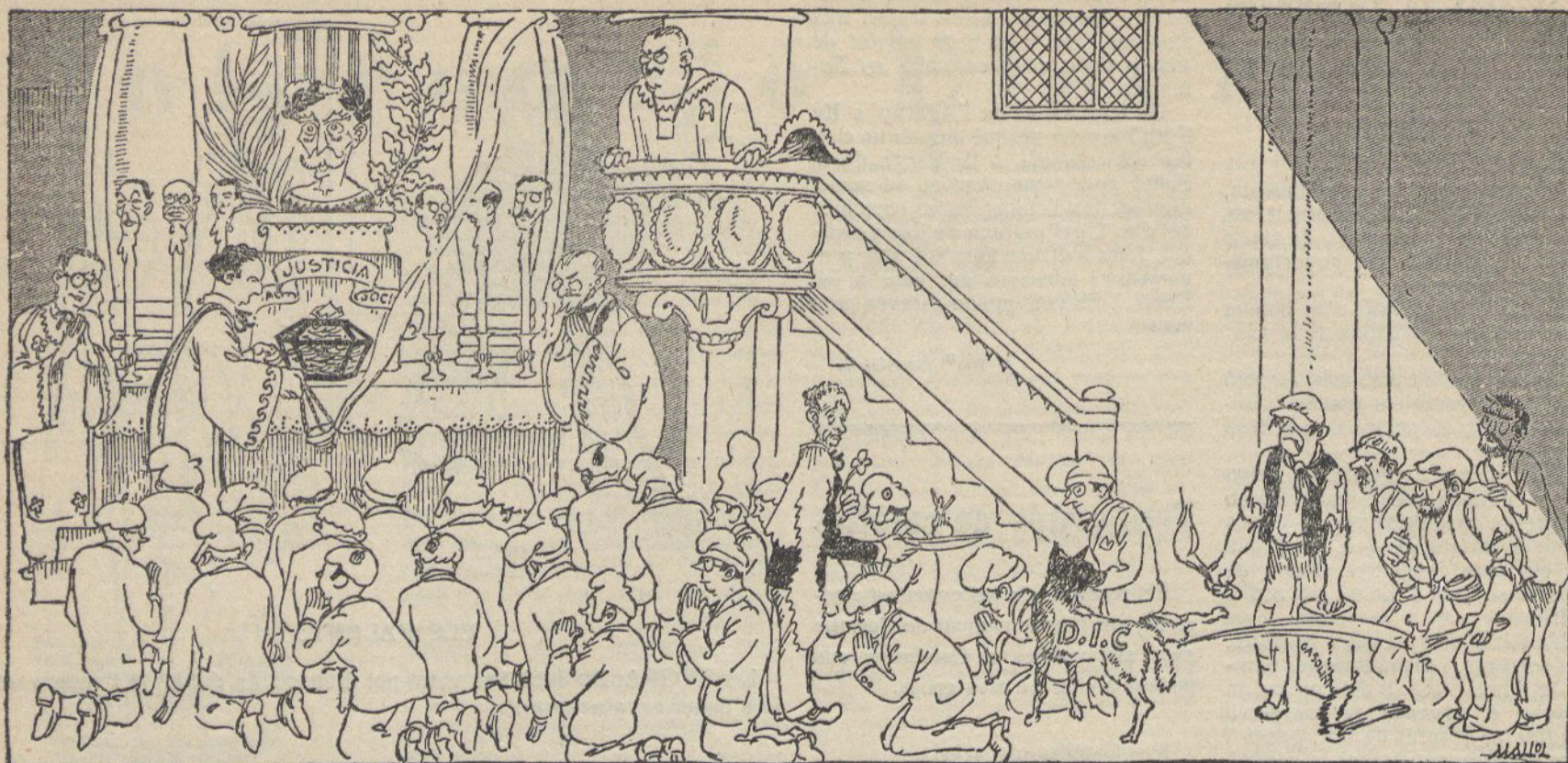
Obituari

Acabem de saber la nova del fatal desenllaç. La malura que de temps minava la preciosa existència de D.ª Acció Catalana, amb el disgust del diumenge, s'agregà de tal manera, que ha baixat als llims, abans d'hora.

Deixa un buit, entre nosaltres, que fàcilment hom suplirà; tingué la sàvia virtut de trencar, no tots els cors dels homes, sinó tot el que tocava.

Adrecem als seus incondicionals Rovira i Virgili, Bofill i Mates i Nicolau d'Olwer, el nostre condol.

Sit transit gloria mundi.

L'altar de la Pàtria.

La responsabilitat

A les eleccions del 14 d'abril el senyor Macià no anava en candidatura, i la gent en votar demanava la papereta amb el nom de candidatura Macià.

Els electors votaren a ell, i al que representava: l'alliberació de Catalunya.

A les eleccions de diumenge passat, succeïa el mateix; la gent votava la candidatura Macià, i quan feia càlculs i expressava parers, deia també la candidatura Macià, i no altra cosa.

Catalunya ha votat entusiàsticament l'home-símbol.

Hi ha un testimoni de major excepció d'aquest esperit electoral: el del mateix partit d'esquerra catalana. Els draps electorals anunciadors de les seves oficines de districte, acabaven dient: «.. Esquerra catalana que presideix D. Francesc Macià». Fins per a ells, el sentit en la votació era aquest: Macià, Catalunya.

Tot el dia van circular automòbils en propaganda de la candidatura que portaven aquesta llegenda: «Macià és un símbol. Voteu-lo».

Catalunya ha votat, i li ha atorgat la confiança. Hi ha hagut coaccions inqualificables; i actes de sabotatge que seran sempre una vergonya. Volem fer-nè cas omís. Volem suposar que la votació ha estat arreu de la màxima espontaneïtat.

Si és així, i com més ho sigui més feixuga és la conseqüència.

La conseqüència és la responsabilitat que pesa ara sobre el senyor Macià. Com més la votació ha estat el símbol que ell encarna, més greument li pesa a sobre.

Es una responsabilitat doble, igualment greu en cada una de ses parts.

Ho és, en primer lloc, en el que es refereix a l'aprovació de l'Estatut.

Tot el fet fins ara, tot el que s'ha dit a les dues campanyes electorals, el to que han tingut, i la inclusió de certs noms a la candidatura, tot ha anat encaminat a aconseguir prou força moral per a imposar l'Estatut a Madrid.

Per assolir-la han estat fetes coses francament reprovables. La principal d'elles i la més imperdonable ha estat la d'obrar dient, que el fi justifica els medis.

D. I. C. no s'ha d'amagar d'haver combatut obertament el senyor Macià i el partit d'esquerra, i ho ha fet per aquesta raó. Mai, ni en cap moment, ni per cap causa és lícit obrar com si el fi justificués els medis.

A Catalunya on tant ha costat aixecar la cultura ciutadana fins a la purificació del sufragi, ha estat substituïda aquesta civilitat per homes que ocupen càrrecs públics. En els mitings electorals ha estat utilitzat de manera desenfrenada el disc de la demagogia, per a fer el que els mateixos oradors en privat han qualificat reiteradament de donar carn a la fera.

Ara el fi ja ha estat aconseguit: la confiança i la força moral han quedat

atorgades; l'excusa del mal ús ja no existeix. Madrid ja sap que darrera el Sr. Macià hi ha arrenglerat un poble.

L'ésser-hi realment és el que fa més feixuga la responsabilitat segona. Es la que es refereix a la manera d'estructurar Catalunya interiorment.

L'Estatut és el camí per a arribar a les facultats de govern propi. Es com la llibertat, un simple mitjà per a obrar després, i en l'ús d'aquesta llibertat és on la responsabilitat del Sr. Macià resulta major.

Malauradament—cal dir-ho amb tota sinceritat—és una responsabilitat tant més personal, com més per ell i per a ell han estat les votacions.

Es responsabilitat que no eximirà en res els que el volten i governin amb ell, però que caurà sobre ses espatlles íntegrament. La victòria ha estat íntegrament d'ell, i ho seran íntegrament els fruits que se'n treguin.

El Sr. Macià es troba en la situació única i excepcionalíssima de l'home que pot plasmar el demà d'un poble. Cap situació hi ha en el món que l'acosti més a la de Déu.

Voldríem que el Sr. Macià hi pensés. Que es sabés aixecar prou alt per veure amb tota sa grandesa què representa poder obrar a semblança de Déu, tenir en ses mans la puixança d'un poble i caure en l'errada de pastar la amb ferments que han portat sempre i en tots els temps a la dissolució.

D. I. C. desitja ferventment que se'n lliuri, i si pot contribuir a què ho aconsegueixi ho farà amb tota l'ànima.

A. M. F.

Ràdio

Lorés Codina i Roig

CROSLEY

Trafalgar, 3.- Barcelona

Els catòlics francesos de 1830

UNA GENERACIÓ EXEMPLAR

La restauració monàrquico Borbònica a França, va estimular una propaganda afanyosa per part dels dos moviments polítics que es disputaven l'esdevenidor de la Pàtria. En menys de cinc anys es vengueren quatre milions d'exemplars de les obres de Voltaire i de Rousseau. Els catòlics a llur torn curaren fins de superar la propaganda dels adversaris.

Les idees de llibertat i democràcia havien penetrat massa endins de la consciència del poble, perquè el corrent de la història remuntés el curs. Ara, ja lluny dels esdeveniments, hom pot copsar com les raons dels qui defensaven la tesi tradicionalista eren força baladins i l'angle visual amb què es guaitava els problemes de l'hora, ben desenfocat. Pel juliol de 1830 va esclatar la revolució. Els carrers de París s'ompliren de barricades als crits de visca la Constitució i a baix els ministres. La família dels Borbons era substituïda en el poder per la d'Orleans i al percul de la nova sotragada va recollir se una generació de lluitadors dels que obren solc en la història, i el món viu durant una sèrie d'anys de les idees i organitzacions heretades d'ells.

Honor a tots. En ensenyorir-se del poder el Duc d'Orleans, les Congregacions restaven en una situació jurídica molt anòmala. El geni dels homes de la generació 1830, va ésser el d'intuir tot d'una que l'Església no freturava de cap privilegi polític, sinó d'ésser lliure, i que un novell sentit de la llibertat s'havia filtrat tan endins de l'ànima del poble que constituïa un absurd pretendre d'ofegar-lo. Si per cas allò convenient era de cristianitzar-lo i oferir li els òrgans d'expressió i vitalització necessaris. Però ni un objectiu ni l'altre no eren assequibles sense una difusió tan porfídiosa com, si calia, arrauxada i tot, dels novells ideals. «L'Avenir», fundat per Lamennais el 16 d'octubre del 1830 sota la divisa «Déu i la Llibertat», és el baluart dels ideals nous. Tot de cop la munió d'homes, frisosos de lluita, va atrinxer-se al voltant d'ell. Recordem Lacordaire, Montalembert, De Coux. Prompte el popular diari forma una escola doctrinal, i constitueix, ensems, l'avantguarda d'un exèrcit acantonat per tota la terra francesa. A la consigna que hom rebia des de les columnes de «L'Avenir» cadascú com un soldat obedient actuava i es desplegava en ala combativa.

Llibertat era el mot embriagant de les novelles generacions: principi de tota veritat moral, guiatge de tota actuació, motivació de tota lluita. Lacordaire, De Coux, Montalembert, sota la divisa d'ella obriren, el dia 9 de maig de 1831, la primera escola catòlica destruint així amb un gest de noble audàcia el monopoli escolar.

Però l'Estat, engelosit de tanta prerrogativa, no va perdonar la gallardia als tres ardis escriptors i al cap de pocs dies compareixien davant el tribunal de «La cour de pairs». El plet, però, d'antuvi, els reeixia guanyat. No sols era la justícia de la causa sinó la coacció formidable de la multitud del carrer cada dia més abrivada per les campanyes de «L'Avenir».

La llibertat d'ensenyament no havia d'estar sancionada per una llei especial fins al 15 de març, de 1850. Però la sageta havia estat llançada pels tres homes il·lustres i la nova audàcia havia rebut la consagració d'un ample sector social. Els lluitadors del valenterós diari varen ésser els primers de tenir consciència que els seus sacrificis no eren vans dins les lluites dels nous temps.

Una nota dolorosa colpeix el lector en rellegir avui el moviment ideològic de l'any 30. L'excomunió de Lamennais per part de Gregori XVI amb motiu de les extrelimitacions conceptuals sobre la llibertat religiosa i de consciència. El talent impressionant del jove clergue i la seva combativitat no saberen humanitzar-se amb els sentiments d'obediència i fidelitat a l'autoritat suprema de l'Església. Incalculables mals es derivaren de l'actitud de Lamennais. La perdença definitiva d'homes de valor positiva per al cristianisme, i la dispersió d'un nucli de literats que es mantenien fidels a la doctrina catòlica atrets per la simpatia del talent d'ell: Lamartine, Saint-Beuve i Balzac. Balzac, però, dut sempre en les seves novel·les d'un realisme genial no sofria mai les desviacions morals i filosòfiques dels altres. No, però, per la deserció de Lamennais va disgregar-se l'exèrcit dels combatius. «L'Avenir» va ple-

gar el 15 de novembre de 1831, i el 1833 apareixia «L'Univers». L'aparició d'aquest va treure a flor de la comoció revolucionària un altre formidable polemista: Louis Veuillot. El nou diari, sense defallir en la combativitat de bona mena, va remarcar-se tot d'una per un guiatge més lúcid i segur, per una conducta més normativa.

Mentrestant arribava necessàriament l'hora de la plega de l'intensíssima campanya d'idees i les seqüències de les novelles directrius polítiques. Lacordaire, vocat al sacerdoci, havia esdevingut popularíssim per les seves predicacions de la càtedra de Notre Dame. Cada dia en terminar era acompanyat d'una multitud pels carrers de París. Gent nova convertida venia a engruixir els rengles dels catòlics. Pierre Olivain abandona el socialisme per entrar a la Companyia de Jesús. Requedat, Biel i Bessont, abjuren les mateixes doctrines per ésser després els primers amics de Lacordaire dins de l'Orde Dominicana. I un dels més xardorosos deixebles de Victor Hugo, Leon Leprevost, ben prompte esdevindrà el fundador dels Germans de Sant Vicens de Paül.

En les zones governamentals també van aparèixer els resultats de la intensíssima campanya renovadora. Són tolerades de mica en mica les congregacions religioses no autoritzades. S'obren novament els monestirs dels Frares de la Trapa i de la Chartreuse. Les residències dels jesuïtes a l'any 1836 són ja tan nombroses que es divideixen en dues províncies, són reconstituïdes les Ordes dels frares Predicadors, per Lacordaire i la dels Benets, per dom Berenguer. I una igual llibertat és concedida als clergues seculars.

La recristianització de les diverses

Mort i sepultat, davallà als inferns... i no ressuscità.

classes socials es manifesta també en una bella florida d'obres corporatives. Neix una confraria d'artistes sota el patronatge de Sant Joan; una altra de metges sota l'advocació de Sant Lluc; una altra de literats, sota el guiatge de Sant Pau. Totes les activitats de la vida benèfica i social així com les energies ètiques i les de la intel·ligència rebullen fèrvidament per organitzar-se en institucions i trobar una ordenació reguladora de la seva vida. Recordem, si més no, com una de les més preeminents entre elles, la Societat de Sant Vicens de Paül, fundada per aquell jove de cor ardent i esguard traslúcid que es deia Ozanam.

No fóra complet aquest rapidíssim esquema del moviment 1831-1848, si no tracéssim una línia del moviment social. Dos homes es destaquen principalment: De Coux i Buchez, aquest avui ben injustament ignorat. Les campanyes dels dos, especialment des de «L'Avenir» tan àrdues com atapeïdes de bona doctrina, si de primer són una mica menyspreades, constituïran durant uns quants lustres els ecos de totes les altres campanyes catòliques. A. de Mun, al llarg dels temps les recollirà i sistematitzarà i llunyà deixeble dels dos iniciadors mestres, formarà amb ella els carreus més sòlids de la doctrina social catòlica. Demés, tot allò que es legisla a França en matèria social, com el treball de la mare, la protecció dels infants, sobre els drets i la llibertat d'associació estarà inspirat encara en les campanyes dels dos predecesors del moviment social-catòlic francès: De Coux i Buchez.

Mentrestant sota la vida progressiva de la societat francesa, menada pel puny habilitós i certer de Guizot, les idees republicana i democràtica, tot al contrari d'ésser com esvaïdes i embegudes, s'emparren més i més de la consciència del poble. El mateix augment de riquesa i el desenvolupament industrial congruïven novells problemes i complicaven els ja existents. El dia 23 de febrer de 1848, Guizot era obligat a dimitir i la revolució esclatava. Els Orleans eren impel·lits a abdicar, i la segona

En Ventosa va fer baixar el franc? Doncs nosaltres hem fet pujar el Francol

República francesa era proclamada. El mateix Lacordaire es meravellava del solc que les idees cristianes havien obert dins l'esperit de les multituds. Quan aquestes barrejaren les Tulleries respectaren el Sant Crist i el traslladaren en processó devers l'església de Sant Roc. La gent, respectuosa, s'inclinava al seu pas. Lacordaire va poder dir tres dies després al seu auditori de Nostre Dame: «Déu ahir es manifestà i va passar pels nostres carrers i tothom l'ha vist». En peu de guerra tot França a fi d'elegir Corts Constituents per a estructurar la República, Lacordaire va sortir diputat per Marsella. Va assistir a l'assemblea de la proclamació oficial de la nova forma de govern vestint la blanca capa de l'Orde Dominicana. Aquest dia el popular religiós va sentir l'ovació més delirant de la seva vida. Tot arregusant-se la tofa de blancor va poder exclamar radiant de joia: «Això és una llibertat».

Ara, és ben sabut tot allò que va passar després de la constitució de la Segona república. Les forces reaccionàries encara van ésser prou per infeudar-la a la potència maquiavèlica de Lluís Napoleó Bonaparte, nebot del gran Emperador. Les directrius de la política del nou governant no van ésser gaire propícies al corrent ideològic de Lacordaire, De Coux i d'altres. Una part considerable de catòlics va cometre errors greus, les conseqüències dels quals havien de repercutir dins la societat francesa quasi fins la vigília de la darrera guerra gran. L'escola de «L'Avenir» i de «L'Univers» va llanguir i va entrebancar-se sota les escomeses de la nova política. Però no havien estat vanes les seves lluites, segons hem vist.

I, avui encara, aquesta intel·lectualitat francesa catòlica, delitosa-ment abraçada a tan diverses causes, espill de finor i d'intel·ligència, hom pot dir que és filla, llunyana i il·lustre de Lacordaire, Ozanam, De Coux i Montalembert.

ANGEL GRAU.

Ciutadans que no van votar

Tenim en nostre poder dades concretes de centenars de ciutadans, (capitalistes, fabricants, rendistes, burgesos, etc.), que en les passades eleccions no van votar, faltant a la llei.

Anirem publicant els seus noms i adreces.

...

Al Districte IV que fins ara havia estat la meca del burgesisme, la Lliga va tenir majoria en les eleccions del mes d'Abril; en les de Juny amb prou feines ha tret minories.

Els qui no han votat en tenen la culpa.

IDIL·LI

—Al fin, solos!!

El bé immediat

L'egoisme del bé immediat ha inspirat a alguns pagesos la conducta en les eleccions darrereres. Per ell, com d'un cop de puny han mort ideals caríssims de durant molts anys, votant el candidat ministre i tots aquells altres eixoplugats sota la seva influència.

Aquest bé immediat, primer que tot atorga la possessió del títol per a penetrar lliurement dins els governs civils, els jutjats de primera instància, audiències i fins reductes militars. Després, la il·lusió d'haver aconseguit el dret preeminent per a demanar i àdhuc exigir millores de les que creen factors de prosperitat per al poble. I encara, el dret a la recompensa d'ésser elevat a personatge oficial per a qualsevol plaça, àdhuc d'infima categoria.

Moguts per l'egoisme del bé immediat, el conservador ha votat el revolucionari; l'home practicant, el candidat ateu; el germà carnal d'un religiós, el defensor de l'expulsió de les ordes religioses; el propietari, el propulsor del sindicat únic i sovieta; l'unitari i centralista, el separatista; l'amant de l'ordre beneplàcid, l'arrauxat i l'anarquista.

Ara el pagès qui contempla el seu candidat triomfant, radia de plor i de joia i tot ell és il·luminat de somnis i gonflat d'esperances. L'un, eixit del no res, es veu personatge influent. L'altre glòria popular, per haver-se realitzat la millora, gràcies a la seva orientació electoral. Qui, amo del poble, després d'haver decantat els seus enemics. L'altre, embriac de l'heroisme d'haver esdevingut un enemic terrible del rector.

Mentrestant, les Corts es reuniran, discutiran, organitzaran en un motllo novell, la vida política i social de la península. I arribaran també per als pobles de la ruralia els béns... o els mals mediats. No-

veils problemes es suscitaren dins el règim de la propietat; en les relacions entre amos i parcers o arrendataris; dins la vida familiar i corporativa; a l'entorn de les facultats d'associació i sindicació; sobre la llibertat successoral; respecte la política d'exacció i impostos. Estan

segurs tots aquests pagesos qui, moguts pel bé immediat han votat contra fur de consciència, oblidatsos de tot ideal, infidels a la tradició milenària del poble, que totes les solucions recaigudes als problemes els seran grates i ventajoses a la prosperitat dels seus interessos?

Llavors aquests pagesos podrien començar un canvi de marxa i sentir dins la seva consciència el toc de l'hora del penediment. Però tot aquell qui suara ha estat prou egoista per immolar-se víctima del bé immediat, és molt dubtós que després sigui prou intrèpid per decantar de camí. No hi ha res que creï dins el cor de l'home tantes il·lusions com l'embriaguesa de l'egoisme. I aquest torna tot d'una sobreguejant. Ell apel·laria a tots els maquiavelismes i enrenous, no per desplaçar-se de la seva posició primitiva, sinó per constituir-se en burlador de la llei, defraudador de l'Estat, escamotejador de l'interès públic.

I al final, els dos extrems es troben i es toquen. Un estat bastit sobre l'egoisme individual. I ell mateix de seguida, prompte a clivellar-se, per l'individualisme egoista de l'anònim elector fundador d'ell. Un Estat així, a la curta o a la llarga, o ha de renovar-se encenent foc nou, o bé ha de caure víctima de les seves pròpies febleses i pecats.

Els pitjors enemics de la República, són tota aquesta colla de candidats a cacics qui, a les darrereres eleccions, votaren sense cap ideal, exacerbats, només per l'esquer del bé material immediat.

No es preocupi:
Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no taca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

BELLITON
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

Servei Comercial:
Pere Suñer. - Barcelona

La Catalunya esquinçada

Escrivim a la revetlla de les eleccions. Tot el brogit de la ciutat, agafa un retruny llunyà d'estrèpit bel·licós. La boirina té com enflocadures de fum de cotó. I les bocines dels automòbils sonen com trompetes de batalla.

Epopeica bellesa de les lluites de la Democràcia, qui mobilitza gernacions enormes després de tot, sense altre més, cabdill que l'amor de l'Ideal i la disciplina de la consciència de cada u. Les idees, com sagetes alades, han volat, llisquívoles d'un a un altre indret: durant una colla de dies han esclatit l'horitzó de tota la Terra, amb plomalls d'espurnes: les multituds s'han sentit impulsades darrera d'elles. I ara, el cop de gràcia, ha de donar-lo cada ciutadà amb el vot. Expressió mínima de la força que ha eliminada la civilització cristiana, però després de tot, força encara. Destí fatal de la humana condició.

Bella epopeia tota aquesta lluita, sobre tot si ella no comportés les seves víctimes, més que els seus herois. La pugna de les idees ja és d'ella mateixa una mica feridora: tot d'una esdevé tan impetuosa i contundent que fins i tot, menada amb seny i amb càlcul, desferma passions, abriva instints, provoca l'efervescència embriagadora qui obscureix la intel·ligència i encrudeleix els cors. Gràcies que, després de tot, dins la substància de cada idea, hi ha un pòsit suficient de noblesa, d'Humanisme, perquè apai-vagada l'efervescència passional els homes tornin a estimar-se, i el vencedor saludi noblement el vençut damunt la mateixa sorra del palenc.

Però quan la idea és substituïda pel verb arruixat, i el pensament raonador per la infàmia, la injúria i la calúnnia, i l'odi decanta l'amor, llavors la lluita d'ideals, de la cosa més dignament civil esdevé allò de més primari. S'ha espatllat el control de la intel·ligència: l'home s'ha deshumanitzat i cadascú s'ha tornat una fera per a l'altre. La Pàtria ha estat esquinçada en dos bocins, i aquell sentiment pregon que relliga tots els ciutadans en una fermíssima intimitat que fa sentir-los germans, s'ha exhaurit i ha assecat els cors.

Ara pensem en la pagesia catalana, en els nostres pobles de ruralia. El mal pitjor que podria caure damunt la nostra pàtria, fóra que després de l'agitació de la campanya electoral, restessin dins de cada poble bandositats animades per una flama d'odi i de revenja. Ens són massa vius els records d'aquelles

colles que van deixar-hi les lluites civils del segle proppassat. El caprici de cacic va substituir l'imperi del dret. I la interpretació de la llei al servei de la bandositat que manava, era l'arma terrible contra la gent de l'oposició. L'odi va prendre les formes més refinades de la revenja. Allò va ésser la continuació durant una munió d'anys, de la més fraticida de les guerres civils, d'una fàsis sorda i dissimulada, però mil vegades més oprobiosa i cruel.

En aquesta segona etapa de guerra civil, van caure víctimes, totes les valors morals i socials qui donen fesomia de poble a una agrupació de gent, i mantenen desperta la consciència de ciutadania. La religió en els uns, va ésser engollida per un anticlericalisme exacerbant: i en d'altres, derivada cap a una

mena de religió sectària. El sentit de l'autoritat, funció de superioritat moral per un cabdillatge de colla, cobejança de domini d'un home sobre un altre home. El municipi convertit en un modern castell feudal, ruïnós i casernari. El sentit de convivència, per la fogositat de tribu. L'esperit d'acoblament social, pel delit partidista. Les cases-soques dels pobles, foren enderrocades i amb els seus carreus bastiren les casernes de mandataris del cacic els caps de colla pobletans. El governar no era l'aspiració a aconseguir el bé màxim per al màxim nombre, sinó el mínim bé per al més reduït percentatge.

La lluita va portar el fàstic i la lassitud. Hi ha un moment a la història dels nostres pobles de pagès, en què aquests s'ofereixen com veritables erms espirituals. Es l'hora en què als pobles no es trobava ningú ja, ni els mateixos cacics, que volguessin exercir càrrec públic.

Mentrestant, de la Ciutat arribaven uns novells ideals, i la terra era estremida d'una altra commoció. Sota el signe d'aquests, en moments de sentimentalisme abrandat i poc conscient, s'operà la reconciliació; el sindicat agrícola és l'estatal dins del qual es realitza la gran obra, d'una incalculable transcendència social. En ell no es pot parlar ni de religió ni de política. Durant un tal període encara les falses idees obscureixen la ment dels pagesos. Però, mentrestant, tota la jerarquia dels valors socials és restaurada. L'esperit de convivència, el mutual respecte a les persones, el sentiment de germanor, la tolerància religiosa, l'esperit de pau en l'arranjament dels conflictes, la lleialtat en el compliment dels tractes, la volença del mutu adjutori, la reconeixença de la veritable jerarquia social. I eixamorant-ho i solidaritzant-ho tot, enc que potser instintivament, el sentiment de Pàtria. En sentir-se novament germans, els nostres pagesos es sentiren de nou catalans.

Ara o suara, en nom d'aquest sagrat sentiment, en defensa d'ell, a fi de garantir-lo per mitjà d'una ordenació política, de nou s'ha trencat el vincle, s'ha desvetllat la rancúnia de la bandositat, s'ha esquinçat Catalunya en dos bocins.

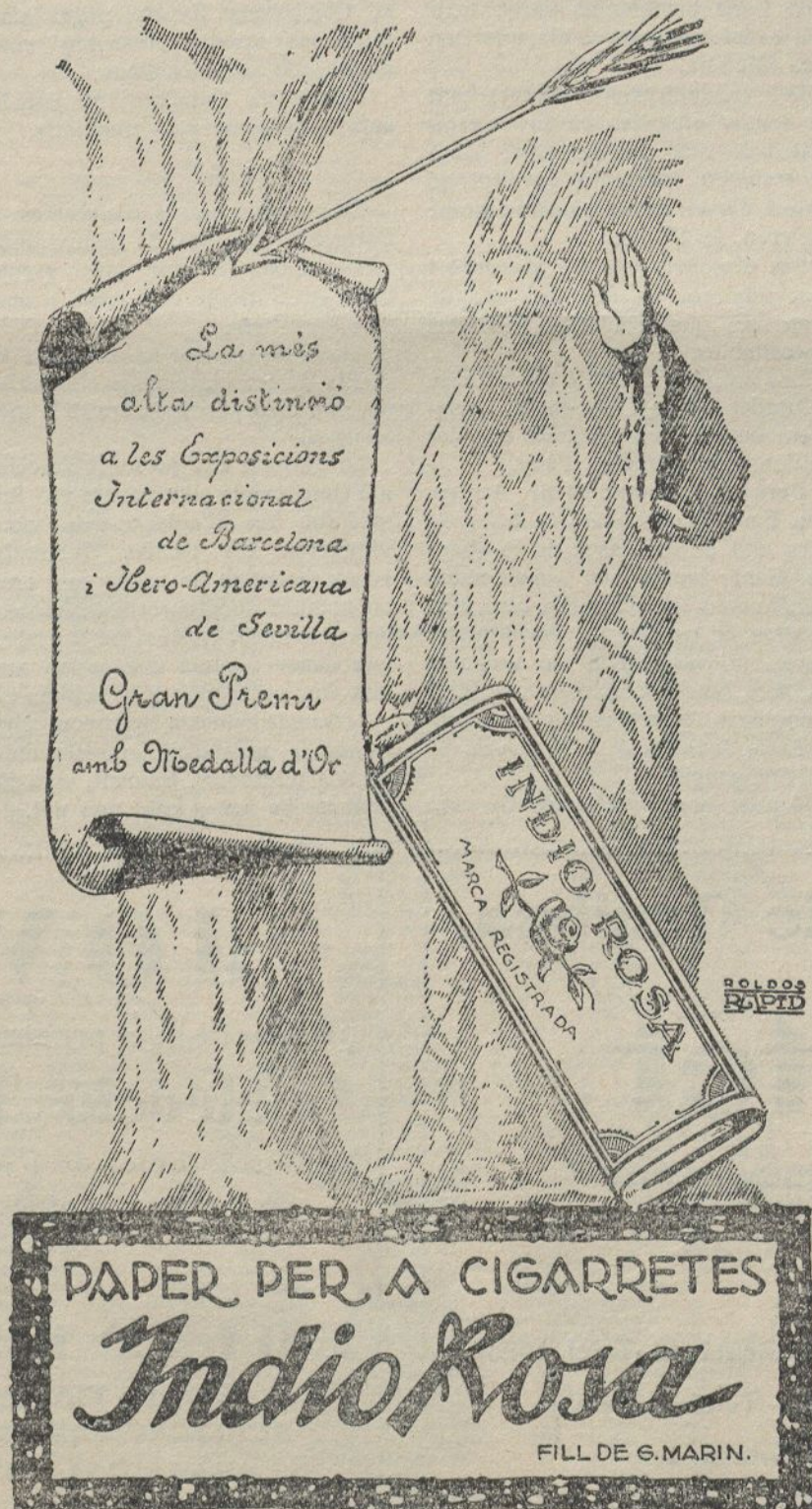
Pagesos, afegiu tot seguit l'esquinç, eixugueu la sang de la ferida, sentint-vos tot d'una novament catalans. Penseu en la màrtir de les nacions, Irlanda, els fills de la qual a l'hora de la Llibertat, van saber suavitzar els extremismes, i tots s'han fet esclaus de la Llei, per salvar-la. Penseu encara en les commocions de Polònia, les quals duraren dos o tres anys, perllongant els seus dies d'esclavatge després del recobriment de la llibertat nacional. Penseu en les vostres lluites, només de quaranta anys enrera. Que no hi hagi entre vosaltres ni vencedor ni vençut: sinó catalans. Tots els braços enlaire, el cos ben dreçat en espera de la naixença imminent de la pàtria llibertat.

TULCIS

Tot el Nacionalisme independentitzant dels homes de la Generalitat, fins ara no ha aconseguit de donar al "Full oficial" del dilluns en català, una digna preeminència sobre l'escrit en llenguatge espanyol.

Sunyol i Garriga... Sunyol, i Garriga! plutòcrata sucrer, amo de "La Rambla", polític amb velleitats separatistes... explotador de la "Leche condensada", marca "El Niño".

Quin dia fareu honor als vostres fèrvids ideals, catalanitzant els rètols anunciadors de les vostres empreses?

Les lluites socials

Aquesta setmana electoral ha amansit la virulència de les lluites socials que amb tanta rancúnia esclaten a casa nostra.

No vol pas dir que les lluites electorals hagin desviat l'atenció dels obrers de llur ideari; tot al contrari, continuen sostenint-lo amb el mateix braó.

Però no era convenient que amb motiu de les reclamacions dels obrers, tingués que desmuntar-se el tinglado electoral i hom ha cercat i qui sap si trobat i tot, una solució.

No parlem del conflicte del port en el qual afer, la possessió dels cabals de les antigües entitats obres, fa recordar el cas, fins ara únic, de l'espoliació del Centre de Dependents de Comerç. Ja tindrem ocasió, abans de poc, de parlar-ne.

Ara estaven plantejats dos conflictes molt greus: el dels tramviaris i el dels de la Telefònica; tots dos aquí a Barcelona.

Els obrers tramviaris eren víctimes d'una explotació indigna i d'una disciplina inhumana; jornals irrisoris, exigències senyorivols i perspectiva d'una vellesa trista i sòpita.

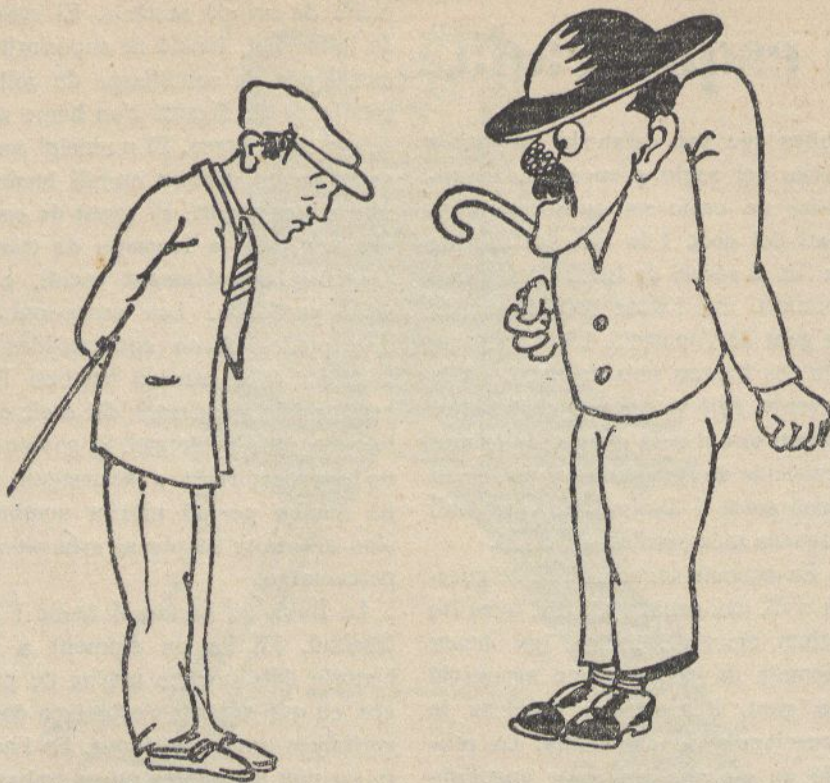
La Companyia de Tramvies tenia organitzat un servei de previsió per als seus empleats; el lògic i natural era que aquest servei es nodrís dels fons socials, però En Foronda trobà millor que fos el públic el pagano i aleshores s'empecà allò dels billets pels farcells que hom porta al tramvia.

Ço és, que el públic contribueix al sosteniment de la caixa de la qual surten els pagaments per accidents del treball i restants indemnitzacions que, legalment i moral, ha de pagar la Companyia.

Els tramviaris tenien dret a les vacances establertes i de fet, aquestes quedaven reduïdes a algunes hores cada setmana.

Les multes eren despiadadament exigides i el jornal no responia a les necessitats actuals.

La tirania d'En Foronda, amparada impunement, era l'única voluntat que dominava amb despotisme; però tot arriba en aquest

EL LERROUXISTA: Com quedo ara jo, sense dretes i havent de fer de centre?

món i els barcelonins varen tenir una satisfacció gran el dia que fugí Don Marià.

Les reivindicacions obreres tant de temps ofegades varen esclatar demanant tot l'imaginable; però es trobaren sols i la protesta no tingué l'apoi de la classe obrera; no eren de l'Unic.

Les eleccions estaven al caure i fent números va descobrir-se que eren uns quatre o cinc mil vots aprofitables.

Les proposicions dels obrers eren refusades per la Companyia. L'augment de sou representava uns dos milions de pessetes l'any.

Però un bon matí el Sr. Arruga, nou Foronda tramviari, va trobar-se dins una de les cases de la Plaça de Sant Jaume, on amablement l'insinuaren, els d'aquella casa, que si dins el termini de vint-i-quatre hores no accedia a un augment de tres pessetes en els sous dels tramviaris, fóra possible que vingués la incautació dels serveis de la Companyia.

Aquest argument tancà de cop:

la Companyia ha de pagar uns augments que representen cinc milions de pessetes l'any.

L'Esquerra Catalana fou votada amb entusiasme pels tramviaris.

El personal de la Telefònica a Barcelona presentà, fa temps, unes reclamacions exigint més humanitat en el tracte que rebia i sous més enraonats.

Anava a esclatar el conflicte la vigília de les eleccions i el problema que això produiria era dels més seriosos.

La majoria del personal associat a l'Unic exigia una satisfacció immediata, res, d'aplaçaments, però vingueren els tècnics electorals, feren recompte de vots i com eren en nombre no despreciable, va trobar-se solució; la qual no fou altre que donar paraula que serien ateses les peticions dels telefònics.

I donada aquesta seguretat, algú tingué la satisfacció que el votés sin els telefònics. Sumant, sumant, hom arriba fins a cent nou mil.

A la fi, d'acord

«La Rambla» ha publicat una conversa amb el senyor Macià.

La conversa diu:

«—¿Esperàveu, Don Francesc, aquesta victòria?»

«—Aquesta—remarca el mot—no, francament. Esperava una victòria franca, aclaparadora, perquè el poble no enganya mai i ja feia dies que la prometia. Però tan formidable, no. Ha estat, és, una cosa impressionant. Tant, que els moments són d'una gran responsabilitat per als homes que hem estat elegits. Ara no podrà dir-se que representem un partit, quan anem a Madrid a presentar l'Estatut. Ara, representem tot un poble. I amb un poble—tot un poble—darrera...»

Hem dit i repetit que el President Macià no era el d'un partit, sinó el de Catalunya: durant els passats dies no ho ha volgut comprendre, o al menys, no ho ha volgut reconèixer públicament.

La conversa transcrita expressa quin és ara el seu sentir, quina la seva voluntat.

Amb la mateixa lleialtat que combatíem ahir el seu errat empetitiment, diem ara: ¡Visca Macià!

El President de Catalunya; de la Catalunya de tots, i per tant, de la nostra, ens tindrà sempre al seu costat; l'home del partit, no.

Si vénen moments de prova, i ens vol al seu costat, ja sab a quin camí ens trobarà.

L'Esquerra reclama els drets del govern en nom de la rancior dels seus ideals republicans.

I escarneix amb babarotes els sentiments d'adhesió i fe republicanes d'altres sectors.

Llavors, aquests han de fer-se monàrquics, o renunciar a tot dret de ciutadania?

El temps no concedeix cap títol de noblesa i preeminència en la professió d'un ideal.

Es el desinterès amb què es professa, l'ardidesa amb què es defensa i la fe amb què es com-brega, allò que dóna les millors executòries de cavaller d'un ideal.

IMP. ALTÉS. — BARCELONA. — 11045

Institut Mèdic Oculista

Cottet

Optic instrumentista de l'Acadèmia de Ciències

BARCELONA: Avda. Portal de l'Angel, 40.-Telèf. 16932

MADRID: Príncipe, 17. - Telèfon 14430

TARRAGONA: Portalet, 1

JOVENT

¿Ja heu llegit el primer volum de la

Collecció Tres Contes?

Són tres contes de FRANCESC DE B. LLADÓ, amb 30 magnífics dibuixos de NUNUT.

Preu: 3'50 pessetes.

EDITORIAL ROMA

Manén i Viñamata, S. L. - Barcelona

PUBLICACIONS PER A GRANS I PETITS

MATERIAL PEDAGÒGIC MODERN

fol + 4
05(46.711 Bar) DIC